

Ecologische Quicksan aan Het Zand te Westerbeek

Bosgroep Zuid Nederland

Opdrachtgever:

Bosgroep Zuid Nederland
t.a.v. dhr. T. van Alphen
Huisvenseweg 14
5591 VD Heeze

Bosgroep Zuid Nederland

Opsteller:

Ecologisch adviesbureau Eceau
Ing. T.J.P. den Otter

Datum:

25 september 2020

Kenmerk:

BOS-1QS200917

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde regelgeving ten aanzien van de Wet natuurbescherming. Desondanks accepteert Ecologisch adviesbureau Eceau op voorhand geen aansprakelijkheid ten aanzien van mogelijke ondernemingen die de opdrachtgever naar aanleiding van onderhavige ecologische quickscan uitvoert.

Onderhavige rapportage of delen daarvan mogen niet zonder toestemming van zowel de opdrachtgever en Ecologisch adviesbureau Eceau gebruikt worden door derden of verspreid worden naar derden. Openbaarmaking, kopiëring en elke andere toepassing inbegrepen, het mag enkel gebruikt worden door de opdrachtgever voor wie het is ontwikkeld.

Inhoudsopgave

1.	Inleiding en planlocatie	2
2.	Doel en vraagstelling	3
3.	Methode.....	4
3.1.	Oriëntatie en locatiebezoek	4
3.2.	Bureau-onderzoek en rapportage	4
4.	Bevindingen.....	5
4.1.	Grondgebonden zoogdieren	5
4.2.	Vleermuizen.....	7
4.3.	Vogels	8
4.4.	Overige diersoorten.....	9
4.5.	Vaatplanten	10
4.6.	Houtopstanden.....	10
4.7.	Gebiedsbescherming.....	10
5.	Samenvatting.....	12
6.	Vervolgstappen.....	13
6.1.	Nader onderzoek.....	13
6.2.	Maatregelen bij de uitvoering.....	13
	Bronnen	14
Bijlage 1	Foto's planlocatie	15

1. Inleiding en planlocatie

De initiatiefnemer is voornemens een maïspancel in Westerbeek om te vormen tot bos, waarbij het bestemmingsplan gewijzigd opgesteld wordt. De onderzoeklocatie is gelegen in het buitengebied ten oosten van Westerbeek, tussen Het Zand en de Duivenbosweg. Het gehele terrein bestaat thans uit maïsakker en is omgeven door enkele drooggevalen sloten en greppels. Het voornemen is tevens om de greppels aan de zuidwestzijde te dempen.

De directe omgeving wordt in gekenmerkt door weidepercelen, bos, agrarisch gebied, landbouwwegen en groene structuren. In figuur 1 is de ligging schematisch weergegeven en in bijlage 1 zijn diverse foto's toegevoegd.

Figuur 1 Schematische weergave van het plangebied, de rode arcering weergeeft de ligging van het plangebied aan Het Zand te Westerbeek (kaart: openbasiskaart.nl)

2. Doel en vraagstelling

Bij (grote) ruimtelijke ontwikkelingen waarbij het redelijkerwijs aan te nemen is dat beschermde soorten potentieel voorkomen is de initiatiefnemer verplicht aan te tonen dat de beoogde ontwikkeling niet in strijd is met de Wet natuurbescherming. Tevens biedt de ecologische quickscan inzicht in de (eventueel) te nemen vervolgstappen om overtreding van de Wet natuurbescherming te voorkomen. Onderhavige ecologische quickscan kan voor de initiatiefnemer als bewijsstuk dienen dat onderzoek is verricht ten behoeve van de Wet natuurbescherming.

De initiatiefnemer is voornemens het gehele perceel aan Het Zand te Westerbeek te herontwikkelen in het kader van bosvorming. Er kan worden gesteld dat de volgende werkzaamheden uitgevoerd zullen worden ten behoeve van de ontwikkeling:

- verwijderen maïs
- verwijderen overige vegetatie
- aanleg/planten bos

In het kader van de te verrichten werkzaamheden komen overige zaken en effecten tevens aan de orde, waaronder:

- transport groenafval
- akoestische, trillings en optische verstoring van de directe omgeving

Als gevolg van de voorgenomen ontwikkeling worden alle aanwezige ecologische functies vernietigd of verstoord, tevens zal er sprake zijn van (tijdelijke) verstoring van de directe omgeving. Flora en fauna die gebruik maken van het leefgebied op of nabij de planlocatie zullen negatieve effecten ervaren. In het kader van de beoogde ontwikkeling zullen middels de ecologische quickscan onderstaande vragen beantwoord worden:

- Welke beschermde flora en fauna van de Wet natuurbescherming zijn (potentieel) aanwezig binnen de grenzen van het ontwikkelgebied?
- Is de voorgenomen ontwikkeling op basis van de gevonden resultaten in strijd met de Wet natuurbescherming en welke effecten worden verwacht?
- Dienen eventuele vervolgstappen genomen te worden alvorens de aanvang van de uitvoering om overtreding van de Wet natuurbescherming te voorkomen?

3. Methode

Middels voorliggende ecologische quickscan is de potentie voor beschermde flora en fauna en de betekenis van het plangebied voor deze soorten in kaart gebracht. Daarnaast is onderzocht of de beoogde ontwikkeling potentieel een negatief effect heeft op houtopstanden en nabijgelegen beschermde gebieden.

De ecologische quickscan is op te delen in enkele stappen:

- oriëntatie
- locatiebezoek
- bureau-onderzoek
- rapportage

3.1. Oriëntatie en locatiebezoek

Bij de oriëntatie van het onderzoek wordt een eerste indruk verkregen van de locatie middels spreidingsdata van soorten, luchtfoto's, kaarten en aangeleverde data vanuit de opdrachtgever. Gedurende het locatiebezoek wordt het ontwikkelgebied op potentiële verblijfslocaties en functionele onderdelen van leefgebieden van beschermde flora en fauna gecontroleerd. Tevens wordt een momentopname gedaan van de thans aanwezige beschermde soorten, functies en locatiekenmerken. Buiten de individuen om wordt voornamelijk gelet op sporen of restanten van de flora en fauna. Voorbeelden hiervan zijn plantenresten, veren, braakballen, prooiresten, geursporen, holen en uitwerpselen.

Het veldbezoek is uitgevoerd op 19 september 2020, bij een temperatuur van 14°C, 0/8 bewolking, 0 bft. en zonder neerslag.

3.2. Bureau-onderzoek en rapportage

Nadat de locatie bezocht is wordt door middel van het raadplegen van naslagwerken, informatiebronnen, kaartdatabases en andere (externe) hulpmiddelen een beoordeling gemaakt van de potentie van het plangebied voor beschermde soorten, nabijgelegen beschermde gebieden en overige beschermde onderdelen vanuit de Wet natuurbescherming.

Bij het uitwerken van de rapportage worden de vergaarde data bij de oriëntatie, de aangetroffen zaken tijdens het veldbezoek en de informatie uit het bureau-onderzoek vervolgens samen getoetst. Daaruit volgend wordt duidelijk of bij de uitvoering van de werkzaamheden sprake is van overtreding van de Wet natuurbescherming, indien er geen vervolgstappen worden genomen. Op basis van deze toetsing worden aanbevelingen gedaan voor een eventueel vervolgtraject, maatregelen ter voorkoming van overtreding of een combinatie van beide.

4. Bevindingen

In onderhavige paragrafen wordt besproken van welke bijzonderheden sprake is (o.a.: vrijstellingen en bepalingen), welke soorten in het aangetroffen habitat voorkomen en van welke soorten het voorkomen in de nabijheid van de onderzoeklocatie bekend is. Van de beschermde soorten die in de omgeving van de onderzoeklocatie voorkomen wordt dieper ingegaan op het leefgebied en belangrijke en functionele onderdelen daarvan; waaronder vaste verblijfplaatsen, foerageergebieden en verbindingroutes. De daadwerkelijk aangetroffen habitatonderdelen worden vergeleken met bovenstaande om te bepalen of er sprake is van (negatieve) effecten. Aan de hand van de te verwachten effecten wordt bekeken of er vervolgstappen benodigd zijn ten behoeve van de betreffende soorten.

4.1. Grondgebonden zoogdieren

4.1.1. Bescherming en soorten

Grondgebonden zoogdieren komen vrijwel overal voor in Nederland. Gezien het opportunistische karakter van diverse van deze algemene soorten zijn een aantal soorten vrijgesteld in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen. De binnen Noord-Brabant vrijgestelde zoogdiersoorten zijn opgenomen in tabel 1.

Afhankelijk van de locatie van een projectgebied is op voorhand al een selectie te maken op potentieel voorkomende soorten. De projectlocatie betreft een maïsakker zonder bebouwing, bomen, open structuren of oppervlaktewater. De aanwezigheid van onder andere zeezoogdieren (bruinvis, grijze zeehond), soorten van kruidenrijke gebieden (noordse woelmuis, Europese hamster) en van gevarieerde waterrijke/verstoringsarme gebieden (waterspitsmuis, bever) kan worden uitgesloten. Er zijn geen grotere bossen of houtopstanden aanwezig, waardoor verblijven van soorten van bosrijke gebieden (boommarter, rode eekhoorn) ook uitgesloten kunnen worden. Door de afwezigheid van bebouwing en stenige objecten kan het voorkomen van steenmarter uitgesloten worden. De das en kleine marterachtigen (bunzing, hermelijn, wezel) maken gebruik van kleinschalige en lijnvormige natuurlijke inrichtingen zoals houtwallen, greppels, kruidenrijke zomen en extensief beheerde bermen. De maïsakker wordt omgeven door sloten en greppels met algemene kruiden, de aanwezigheid van das en kleine marterachtigen kan derhalve niet op voorhand uitgesloten worden.

Tabel 1 Vrijgestelde soorten van de provincie Noord-Brabant

Aardmuis	Haas	Tweekleurige bosspitsmuis
Bosmuis	Huisspitsmuis	Veldmuis
Dwergmuis	Konijn	Vos
Dwergspitsmuis	Ondergrondse woelmuis	Wild zwijn
Egel	Ree	Woelrat
Gewone bosspitsmuis	Rosse woelmuis	

4.1.2. Habitatonderdelen

De projectlocatie bestaat geheel uit akkerland met maïs en wordt omgeven door greppels en sloten. Door het ontbreken van geschikt habitat voor niet-vrijgestelde grondgebonden zoogdieren, behoudens kleine marterachtigen, kan het voorkomen ervan uitgesloten worden. De bunzing, hermelijn en wezel zijn soorten van structuurrijke kleinschalige landschappen, waarbij de hermelijn een voorkeur heeft voor waterrijke gebieden en de bunzing in bossen aangetroffen kan worden. Voor alle drie de kleine marterachtigen is het van belang dat er voldoende dekking is. Bij aanwezigheid van andere roofdieren, waaronder de vos, zal de wezel verdreven worden naar andere gebieden. Gezien het aantreffen van een vossenhol en verse pootafdrukken van vos is het aannemelijk dat de wezel niet in de omgeving van het plangebied voorkomt. De hermelijn heeft een sterke voorkeur voor waterrijke gebieden. In de omgeving van het plangebied zijn geen watergangen, poelen of andere

(grotere) oppervlaktewateren aanwezig. Derhalve wordt de hermelijn niet verwacht, bovendien is de soort binnen een straal van 7km in de laatste 5 jaar niet waargenomen. De bunzing kan op basis van het leefgebied niet uitgesloten worden. De soort verblijft onder andere in oude hollen van vos, konijn of andere grondgebonden zoogdieren.

Aan de westzijde tussen het belendende bosperceel en de maïsakker is een diepe greppel aanwezig. In deze greppel zijn enkele hollen van konijn en een hol van vos aangetroffen, zie figuur 2. Er zijn geen sporen rond de hollen aangetroffen die duiden op recentelijk gebruik. Dit betreft onder andere prooiresten, loopsporen, wissels, uitwerpselen, vacht of geursporen. Het is derhalve mogelijk dat bunzing, al dan niet opportunistisch, gebruik maakt van een van deze hollen.

Figuur 2 Schematische weergave van de aangetroffen zoogdierhollen:

- Rode arcering: plangebied
- Rode stip: vos
- Blauwe stip: konijn

Voor de das is nauwelijks geschikt leefgebied aanwezig, desondanks zijn pootafdrukken van de soort aangetroffen aan de oostrand van de akker. Er zijn geen hollen of andere aanleidingen aangetroffen die het aannemelijk maken dat een dassenburcht aanwezig is in het plangebied of direct belendend eraan. Aannemelijk wordt de locatie incidenteel betreed, gepasseerd en/of doorkruist door dassen bij het verplaatsen naar verschillende foerageergebieden in de omgeving.

Er zijn, behoudens pootafdrukken van das, geen sporen aangetroffen van beschermde grondgebonden zoogdieren die niet vallen binnen de vrijstellingsverordening van de provincie Noord-Brabant. Van de vrijgestelde soorten zijn pootafdrukken aangetroffen van vos, wild zwijn en ree en hollen van vos en konijn.

4.1.3. Effecten

Gezien de inrichting van het projectgebied kan de aanwezigheid van andere niet-vrijgestelde soorten dan das en bunzing uitgesloten worden.

Voor das zijn geen verblijfslocaties aangetroffen en zal de soort incidenteel het plangebied betreden. Een essentiële functie kan echter uitgesloten worden. De toekomstige situatie betreft een bos en zal voorzien in een vergelijkbare functie, al dan niet verbeterd, voor dassen. De hollen van konijn en vos kunnen mogelijk dienen als verblijfslocatie van bunzing. Het voornemen is om de maïsakker om te vormen tot bos en de greppel, waar de hollen aangetroffen zijn, te dempen. Omdat thans onduidelijk is of de hollen in gebruik zijn door bunzing is het noodzakelijk om maatregelen te treffen. Er zijn 2 vervolgstappen mogelijk. De meest gunstige vervolgstap is de delen waar de hollen zijn aangetroffen, inclusief bufferzone, niet te dempen en te laten zoals deze nu zijn. Hierdoor blijft de functie van de hollen bestaan, zowel tijdens als na uitvoering van de ontwikkeling. De minst gunstige vervolgstap is middels soortspecifiek onderzoek aantonen of de hollen al dan niet in gebruik zijn door bunzing middels cameravallen. Indien de hollen daadwerkelijk in gebruik zijn door bunzing dient vervolgens

een ontheffing aangevraagd te worden om de hollen ongeschikt te mogen maken. Hierbij zullen tevens diverse maatwerk maatregelen voor opgesteld moeten worden.

Daarnaast is het aannemelijk dat algemene, opportunistische en vrijgestelde grondgebonden zoogdieren zoals veldmuis, vos en mol mogelijk gebruik maken van het perceel. Het terrein zal algemene functies voor deze soorten vervullen in het kader van foerageergelegenheid, schuilmogelijkheden en nesten. Voor dergelijke soorten zijn er voldoende alternatieven in de directe omgeving om naar uit te wijken. Bovendien zijn deze mogelijk aanwezige beschermde soorten opgenomen in het vrijstellingsbesluit van de provincie Noord-Brabant en zal de locatie heringericht worden als bos en derhalve geschikter zijn dan de huidige situatie.

Behoudens de Algemene Zorgplicht om onnodige sterfte van dieren te voorkomen, is het van belang de hollen van vos en konijn te handhaven of soortspecifiek onderzoek naar bunzing uit te voeren om overtreding van de Wet natuurbescherming voor grondgebonden zoogdieren te voorkomen.

4.2. Vleermuizen

4.2.1. Bescherming en soorten

Ondanks dat vleermuizen vrijwel overal in Nederland aangetroffen worden, zijn er geen vleermuissoorten vrijgesteld in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen. Door de continue verduurzaming van bestaande en nieuwe bebouwing waarbij gevels en daken worden geïsoleerd is er een sterke afname in potentieel geschikte verblijfslocaties voor vleermuizen.

Alle in Nederland voorkomende vleermuissoorten zijn beschermd middels de Habitatrictlijn van de Wet natuurbescherming. Naast de individuen zijn tevens de vaste rust- en/of verblijfslocaties, essentiële vliegroutes en functionele foerageergebieden beschermd. De planlocatie is gelegen in het buitengebied van Westerbeek en is gesitueerd tussen bossen en agrarische percelen. De laatvlieger en gewone dwergvleermuis zijn beide soorten die abundant voorkomen in stedelijke en bebouwde gebieden. Overige veelvoorkomende vleermuissoorten verblijven met name in bomen, waaronder de ruige dwergvleermuis, watervleermuis en rosse vleermuis.

4.2.2. Habitatonderdelen

Op het terrein en de directe omgeving daarvan zijn geen gebouwen aanwezig. Verblijfslocaties van vleermuizen in bebouwing zijn uitgesloten. Alle bomen direct belendend aan het perceel zijn gecontroleerd op eventuele openingen zoals inrottingsholten, oude spechtennesten en loshangende schors. Dergelijke elementen zijn niet aangetroffen. Er zijn geen potentieel geschikte verblijfslocaties voor vleermuizen die in bomen verblijven aanwezig binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden.

In de omgeving van de planlocatie zijn diverse geschikte foerageergebieden voor vleermuizen aanwezig. De planlocatie bestaat geheel uit een maïsakker en heeft nauwelijks tot geen functie voor vleermuizen. Van essentieel foerageergebied is geen sprake. Tevens gelet op de inrichting van de direct belendende omgeving met bomenlanen en bosranden kunnen essentiële migratieroutes uitgesloten worden.

Ondanks dat verblijfplaatsen, essentiële foerageergebieden en migratieroutes niet aangetast worden is het niet uitgesloten dat vleermuizen de locatie passeren of er opportunistisch foerageren.

4.2.3. Effecten

Gelet op de inrichting van het plangebied, alsmede de directe omgeving ervan zijn foerageer- en migreerstructuren binnen de grenzen van het projectgebied niet als functioneel of essentieel aan te merken. Effecten op essentiële vlieg- en foerageerroutes zijn uitgesloten. Gezien de afwezigheid van geschikte boomholtes en afwezigheid van bebouwing en in het verlengde daarvan verblijfslocaties, alsmede dat er geen werkzaamheden voorzien zijn aan bomen of bomenlanen zijn effecten op vaste rust- en/of verblijfslocaties van vleermuizen uitgesloten.

Desondanks zal de locatie gepasseerd worden of opportunistisch in gebruik genomen worden als foerageerlocatie. Indien de werkzaamheden uitgevoerd worden gedurende de donkere en schemerende dagdelen dan kunnen aanwezige en passerende vleermuizen verstoord worden door bouwverlichting. Dit is alleen van toepassing in de periode april t/m oktober, buiten de winterrustperiode. Om dergelijke onnodige verstoring te voorkomen dient het de voorkeur in deze periode overdag te werken of vleermuisvriendelijke bouwverlichting toe te passen (naar beneden gericht, convergerend en/of rood-/amberkleurig).

4.3. Vogels

4.3.1. Bescherming en soorten

Alle natuurlijk in het wild levende vogelsoorten op Europees grondgebied zijn beschermd middels de Vogelrichtlijn. Hierin is opgenomen dat het verboden is opzettelijk individuen te doden of te vangen, hun nesten of eieren vernielen, beschadigen of weg te nemen en om de vogels dermate (opzettelijk) te verstoren dat een broedsel mislukt, dit laatste geldt voornamelijk binnen de broedperiode (medio maart t/m medio juli). Daarnaast is er een categorisering in beschermingsniveau. Er wordt een jaarronde bescherming van nesten (ook buiten broedseizoen, zonder eieren) gehanteerd voor soorten die erg honkvast zijn, ieder jaar terugkeren naar dezelfde locatie of het nest jaarrond gebruiken (cat. 1 t/m 4). Daarnaast geldt aanvullend voor een aantal soorten jaarronde bescherming van nesten indien zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen (cat. 5).

Op maïsakkers zonder bebouwing of bomen, gelegen in het buitengebied kan de aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten en leefgebieden van onder andere de huismus, gierzwaluw, steenuil, boomvalk, buizerd, grote gele kwikstaart, roek, slechtvalk en wespendif al uitgesloten worden. Er zijn geen categorie 1 t/m 4 vogelsoorten die nesten hebben in dichte maïsakkers. Naast jaarronde bescherming van categorie 1 t/m 4 soorten zijn gedurende het broedseizoen alle in gebruik zijnde nesten beschermd, waaronder die van de veelvoorkomende houtduiven, turkse tortels, kauwen en koolmezen.

4.3.2. Habitatonderdelen

Van de categorie 1 t/m 4 vogelsoorten zijn er geen soorten die nesten hebben in vergelijkbare omstandigheden zoals op de planlocatie. Naast de verwachting dat categorie 1 t/m 4 soorten niet verwacht worden zijn op het terrein geen nesten, holtes of sporen (braakballen, plukplaatsen, uitwerpselen) aangetroffen die duiden op de aanwezigheid van deze soorten anders dan.

Door het ontbreken van geschikte habitattypen voor vogels van de categorie 1 t/m 4 en doordat er thans geen sprake is van zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden die rechtvaardigen om categorie 5 soorten zwaarder te beschermen kunnen effecten op categorie 1 t/m 5 vogelsoorten uitgesloten worden.

4.3.3. Effecten

Gezien het ontbreken van geschikte nestgelegenheid en functioneel leefgebied van vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten of leefgebieden worden geen effecten verwacht voor deze soorten.

Daarnaast kan de aanwezigheid van nesten van algemene soorten, zoals de fazant en patrijs binnen het broedseizoen niet worden uitgesloten. Nesten kunnen zowel in of rondom de maïsakker aanwezig zijn. In het kader van de Algemene Zorgplicht en de verbodsbepalingen van de Vogelrichtlijn binnen het broedseizoen wordt geadviseerd de werkzaamheden buiten deze periode (buiten half maart – half juli) aan te vangen of alvorens de broedperiode de planlocatie ongeschikt te maken als nestlocatie. Indien de werkzaamheden aanvangen binnen het broedseizoen en de locatie niet vooraf ongeschikt is gemaakt dient de locatie door een deskundige onderzocht te worden op de aanwezigheid van nestlocaties. Bij het eventueel aantreffen van nesten bij een dergelijke inspectie dienen de werkzaamheden opgeschort te worden en dienen de aanvullende instructies van de deskundige opgevolgd te worden om overtreding van de Wet natuurbescherming te voorkomen.

4.4. Overige diersoorten

4.4.1. Bescherming en soorten

Overige diersoorten betreffen de vlinders, libellen, overige ongewervelde, amfibieën, reptielen en vissen. Door de afwezigheid van natuurlijke oppervlaktewateren, kleinschalige poelen en plassen kan de aanwezigheid van geschikte leefgebieden voor beschermde amfibieën, vissen, libellen en watergebonden ongewervelde uitgesloten worden binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden. Bovendien worden er geen watervoerende sloten gedempt.

Van de amfibieën zijn door de hoge trefkans enkele soorten vrijgesteld in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen, dit betreft de bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander, meerkikker en bastaardkikker (vrijstellingen provincie Noord-Brabant). Van de habitatrictlijn worden geen soorten verwacht op maïsakkers.

Een diverse (kruiden- en bloemrijke) vegetatie is voor veel algemene insecten essentieel. Bovendien zijn er voor een groot aantal vlinders, libellen en andere ongewervelde specifieke waardplanten waarvan de soort afhankelijk is. De planten op de locatie betreffen met name (zeer) algemene kruiden, cultivars, uitheemse soorten en gewassen. Geen van de aangetroffen plantensoorten op de locatie vormt een essentiële waardplant voor beschermde ongewervelden. Gelet op het ontbreken van waardplanten, bijzondere habitateigenschappen, natuurlijke omstandigheden en de bekende verspreiding van beschermde libellen, vlinders en overige ongewervelde kan het voorkomen ervan redelijkerwijs uitgesloten worden.

Reptielen komen voor in natuurlijke, dynamische en relatief verstoringsarme biotopen. Door de huidige inrichting van het terrein, het gebruik ervan als (maïs)akker, alsmede de ligging worden reptielen niet verwacht.

4.4.2. Habitatonderdelen

Gezien het ontbreken van natuurlijke en verstoringsvrije biotopen alsmede bijzondere habitateigenschappen voor beschermde vlinders, libellen, ongewervelde, reptielen, amfibieën en vissen wordt de aanwezigheid van habitatrictlijnsoorten of bijzondere overige soorten van voornoemde soortgroepen in de huidige situatie niet verwacht.

De aanwezigheid van algemene en zeer opportunistische amfibieënsoorten zoals de gewone pad kan echter niet uitgesloten worden.

4.4.3. Effecten

Gelet op het ontbreken van geschikte leefgebieden, voortplantingslocaties en verblijfslocaties voor beschermde soorten binnen de soortgroepen vlinders, libellen, overige ongewervelde, reptielen, amfibieën en vissen, de afstand tot bekende populaties van beschermde soorten, alsmede de minimale invloed van de beoogde ontwikkeling is een effect niet te verwachten. Voor algemene soorten zijn er voldoende alternatieven in de directe omgeving om tijdelijk naar uit te wijken. Bovendien zal de nieuwe situatie ten opzichte van de huidige situatie verbeterd worden ten aanzien van de biodiversiteit.

Behoudens de Algemene Zorgplicht zijn geen bijzondere maatregelen benodigd ter voorkoming van de overtreding van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming ten aanzien van beschermde vlinders, libellen, overige ongewervelde, reptielen, amfibieën en vissen.

4.5. Vaatplanten

4.5.1. Bijzonderheden

Ondanks dat een groot deel van de beschermde vaatplanten enkel te determineren is gedurende de periode van bloei, is goed te bepalen of dergelijke soorten potentieel voorkomen op een bepaalde locatie. Veel soorten komen voor in specifieke habitattypen of plantengemeenschappen: een verscheidenheid aan soorten die elkanders potentiële voorkomen aantonen doordat dergelijke soorten in vergelijkbare (abiotische) omstandigheden en biotopen groeien.

4.5.2. Habitatonderdelen

De geschiktheid van een locatie is direct afhankelijk van de aanwezige (abiotische) omstandigheden, zoals oppervlaktewater, zuurgraad, voedingsrijkdom van de bodem, lichtinval en standplaatsen. Gezien het gebruik van de planlocatie als zwaar agrarisch akkerland en de inrichting ervan met gecultiveerde plantensoorten is te verwachten dat er sprake is van een zeer verstoorde en voedselrijke bodemkwaliteit. Gedurende het veldbezoek zijn geen beschermde vaatplanten aangetroffen. De aanwezigheid van beschermde, zeldzame en bijzondere vaatplanten kan derhalve redelijkerwijs worden uitgesloten. Bovendien is het voorkomen van soorten die zijn opgenomen in de Wet natuurbescherming niet bekend in de directe omgeving van de planlocatie.

4.5.3. Effecten

Voornamelijk algemene, gecultiveerde en/of aangeplante vaatplanten en gewassen zijn aanwezig op de planlocatie en binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden. Ten tijde van het veldbezoek zijn geen beschermde vaatplanten of restanten ervan waargenomen. Er worden geen effecten verwacht en er zijn geen vervolgstappen of bijzondere bepaling van toepassing in het kader van beschermde vaatplanten.

4.6. Houtopstanden

Artikelen 4.1 t/m 4.9 beschermen houtopstanden krachtens de Wet natuurbescherming, indien van toepassing zal er of sprake zijn van een meldplicht of van een vergunningplicht. Er zijn echter geen bomen aanwezig binnen de grenzen van het ontwikkelgebied en er zijn geen voornemens bomen te kappen. Overtreding van de Wet natuurbescherming ten aanzien van houtopstanden is uitgesloten.

4.7. Gebiedsbescherming

4.7.1. Natuurnetwerk Nederland (NNB)

Ten aanzien van het NNB (Natuurnetwerk Brabant) is externe werking geen toetsingskader. De projectlocatie is gelegen aangrenzend aan de aangemerkte NNB gebieden. Gelet op de beperkte invloed van de ontwikkeling zijn effecten en derhalve ook vervolgstappen ten behoeve van het NNB niet van toepassing. Bovendien wordt de locatie herontwikkeld tot bos om bijgevoegd te worden tot het NNB en zal derhalve leiden tot een significant positieve invloed. Tevens is de ontwikkellocatie geen onderdeel van andere beschermde gebieden zoals natte natuurparels, ecologische verbindingzones, strategische reservering natuur of belangrijke weidevogelgebieden.

4.7.2. Natura 2000-gebieden

De planlocatie is gelegen op een afstand van ca. 8,5km tot het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied, zie figuur 3. Dit betreft Boschhuizerbergen; overige Natura 2000-gebieden liggen op grotere afstand. Indien er sprake zou zijn van een effect, betreft dit een extern effect. Voorbeelden van externe werking betreffen een permanente toename van geluid, licht of stikstofdepositie of door optreden van een (grote) tijdelijke toename in dergelijke effecten.

Figuur 3 Natura 2000-gebieden zijn gelegen op ca. 8,5km en meer tot de planlocatie (bron: kaartbank.brabant.nl).

Gelet op de afstand tot Natura 2000-gebieden, alsmede de inrichting van het tussenliggende gebied kunnen mechanische effecten per definitie uitgesloten worden.

In het kader van stikstofdepositie is het dichtstbij gelegen Natura 2000-gebied met kwetsbare en stikstofgevoelige habitattypen op 8,5km gelegen. De werkzaamheden bestaan uit het verwijderen van maïs, het (deels) dempen van greppels en het aanplanten van bos. Gezien de afstand van het plangebied tot de betreffende stikstofgevoelige gebieden wordt verwacht dat de stikstofdepositie van de tijdelijke ontwikkeling onder de 0,00 mol/ha/jaar zal blijven. De toekomstige situatie resulteert daarnaast in een verlaging van stikstofuitstoot, doordat het perceel niet langer agrarisch in gebruik zal zijn en de daarbijbehorende stikstofuitstotende werkzaamheden niet meer uitgevoerd worden. Permanente effecten kunnen per definitie uitgesloten worden.

5. Samenvatting

Ten aanzien van de beoogde ontwikkeling aan Het Zand te Westerbeek is een ecologische quickscan uitgevoerd. Het omvormen van een maïsakker tot bos en alle bijbehorende werkzaamheden leiden, behoudens bunzing, algemene broedvogels en vrijgestelde soorten, niet tot aantasting van functionele leefomgevingen, vaste rust- en/of verblijfloccaties, natuurgebieden of andere krachtens de Wet natuurbescherming beschermde zaken, mits enkele maatregelen getroffen worden ten behoeve van bunzing en vleermuizen.

- Ten aanzien van bunzing is het van belang dat de delen van greppels waar hollen van konijn en vos aangetroffen zijn niet gedempt worden, óf er dient nader soortonderzoek uitgevoerd te worden om vast te stellen of de hollen in gebruik zijn door bunzing
- Ten aanzien van overige algemene grondgebonden zoogdieren is enkel de Algemene Zorgplicht van toepassing
- Vleermuizen passeren en foerageren aannemelijk opportunistisch op de locatie en worden door (foutief toegepaste) bouwverlichting mogelijk verstoord
- Ten aanzien van vogels met jaarrond beschermde nestlocaties en/of leefgebieden zijn geen verdere maatregelen of vervolgstappen benodigd
- Ten aanzien van algemene vogels kunnen broedsels en nesten verstoord worden gedurende het broedseizoen
- Ten aanzien van amfibieën wordt de aanwezigheid van vrijgestelde soorten verwacht, voor deze soorten dient de Algemene Zorgplicht in acht genomen te worden
- Voor vlinders, libellen, ongewervelde, reptielen en vissen met een beschermde status krachtens de Wet natuurbescherming is geen geschikt leefgebied aanwezig
- Standplaatsen en geschikte omstandigheden ten aanzien van beschermde vaatplanten zijn niet aangetroffen
- Er is geen sprake van effecten op houtopstanden onder bescherming van de Wet natuurbescherming
- Gelet op de afstand tot beschermde gebieden en de aard van de werkzaamheden worden geen (negatieve) effecten verwacht.

6. Vervolgstappen

Er zijn geen aanleidingen aangetroffen die het noodzakelijk maken dat vervolgstappen of aanvullend onderzoek uitgevoerd moet worden, mits voor een aantal soorten tijdens de uitvoering rekening wordt gehouden met de eventuele aanwezigheid. Indien maatregelen voor bunzing niet getroffen worden (aangepaste werkwijze) dient nader soortonderzoek uitgevoerd om te bepalen of de zoogdierholen in gebruik zijn door bunzing.

6.1. Nader onderzoek

- Indien geen aangepaste werkwijze omtrent het dempen van de greppel aan de westzijde toegepast wordt, dient nader soortonderzoek naar bunzing uitgevoerd te worden om aan te tonen of de holen van vos en konijn al dan niet in gebruik zijn door bunzing. Het onderzoek betreft het plaatsen en controleren van 2 cameravallen (1 bij het vossenhol en 1 bij de konijnenholen) voor een periode van 6 weken tussen maart en augustus. Buiten deze periode zijn 4 cameravallen benodigd en dient een periode van 12 weken gehanteerd te worden.

6.2. Maatregelen bij de uitvoering

- Voor vleermuizen dient rekening gehouden te worden met mogelijk foeragerende of passerende individuen middels het juist toepassen van bouwverlichting óf door te werken buiten de schemerende en donkere dagdelen in de periode april t/m oktober. Voorbeelden van juiste verlichting: amber-/roodkleurige verlichting, beperkte hoogte van lichtmasten en verlichting naar beneden gericht en convergeren
- Ten aanzien van bunzing dienen de konijnenholen en het vossenhol gehandhaafd te blijven, waarbij een ruimte van circa 1m tot de holen aan weerszijde ongemoeid blijft. Bij voorkeur met een flauwe helling. Indien de greppel bij de holen toch gedempt gaat worden dient vooraf onderzocht te worden of de holen in gebruik zijn door bunzing
- In verband met de potentie voor algemene vogelsoorten zoals fazant, patrijs en overige kleine zangvogels werkzaamheden buiten het broedseizoen uitvoeren, medio maart t/m medio juli. Indien de werkzaamheden opgestart en uitgevoerd worden binnen het broedseizoen dient de locatie ongeschikt gemaakt te worden alvorens de aanvang van het broedseizoen. Indien nodig kan ook binnen het broedseizoen gewerkt worden door de planlocatie vlak voorafgaand aan de werkzaamheden te laten controleren op de aanwezigheid van in gebruik zijnde nesten
- Alle aanwezige vegetatie of bodemmateriaal (puin, takken, stronken) gefaseerd verwijderen. Dit om dieren die tijdens de werkzaamheden worden gevonden, zich te laten verplaatsen naar een schuilplaats buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden
- In het kader van de Algemene Zorgplicht dient voorzichtig gehandeld te worden met alle aanwezige flora en fauna

Bronnen

- Bouwens, S., 2017. Handreiking Kleine Marters in relatie tot soortbescherming. Provincie Noord-Brabant. 11 oktober 2017.
- NGB, 2017. Soortinventarisatieprotocollen in het kader van de Wet natuurbescherming. Netwerk Groene Bureaus. Versie juli 2017.

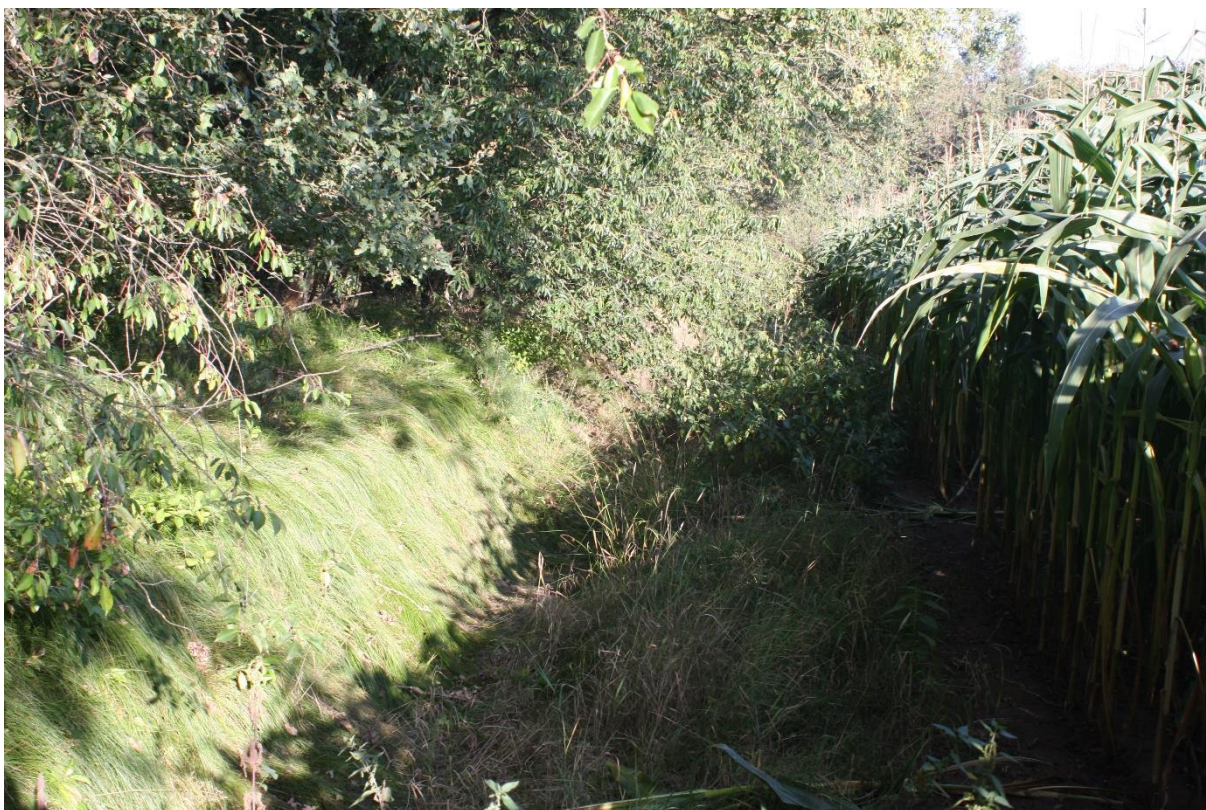
Websites, geraadpleegd 2020:

- atlasleefomgeving.nl
- bomen.meetnetportaal.nl
- decentrale.regelgeving.overheid.nl
- natura2000.eea.europa.eu
- pas.natura2000.nl
- kaartbank.brabant.nl
- rug.maps.arcgis.com
- wetten.overheid.nl
- www.floravannederland.nl
- www.ndff.nl
- www.ravon.nl
- www.rvo.nl
- www.sovon.nl
- www.telmee.nl
- www.vleermuis.net
- www.vogelbescherming.nl
- www.waarneming.nl
- www.zoogdiervereniging.nl

Bijlage 1 Foto's planlocatie

Het projectgebied betreft een agrarisch perceel wat geheel begroeid is met maïs

De akker wordt deels omgeven door sloten en greppels

De omgeving van het plangebied bestaat uit bossen en agrarische percelen

Rondom de locatie zijn diverse sporen aangetroffen, waaronder: pootafdrukken van ree (linksboven), pootafdrukken van wild zwijn (rechtsboven), pootafdruk van een achterpoot van das (linksonder) en een hol van vos (rechtsonder), tevens ook hollen en uitwerpselen van konijnen.